

Пропозиції до проєкту Положення про регулярне оцінювання судді

Номер пропозиції	Редакція проєкту Положення	Запропонована редакція проєкту Положення	Примітки (за наявності)
1	<p>4. Суб'єктами, які проводять регулярне оцінювання, є:</p> <p>1) викладачі (тренери) Національної школи суддів України;</p> <p>2) судді (самооцінювання);</p> <p>3) інші судді (стосовно оцінювання іншого судді)</p> <p>3) громадські об'єднання.</p> <p>Суддя у відставці може залучатися до проведення регулярного оцінювання виключно як викладач (тренер) Національної школи суддів України.</p>	<p>4. Суб'єктами, які проводять регулярне оцінювання, є:</p> <p>1) викладачі (тренери) Національної школи суддів України;</p> <p>2) судді (самооцінювання);</p> <p>3) інші судді (стосовно оцінювання іншого судді)</p> <p>3) громадські об'єднання.</p> <p>Суддя у відставці може залучатися до проведення регулярного оцінювання виключно як викладач (тренер) Національної школи суддів України.</p> <p>Суб'єкти, які проводять регулярне оцінювання, зобов'язані пройти онлайн-курс з методології оцінювання та ознайомитися з методичними рекомендаціями щодо проведення оцінювання, які розробляються Національною школою суддів України.</p>	<p>Див. коментар нижче</p>
2	<p>5. Кожен показник анкети необхідно оцінити за шкалою від 0 до 5 балів, де:</p> <p>«0» – неможливо оцінити;</p> <p>«1» – недостатній рівень;</p> <p>«2» – мінімально допустимий рівень;</p> <p>«3» – допустимий рівень;</p> <p>«4» – високий рівень;</p> <p>«5» – дуже високий рівень;</p> <p>Анкета заповнюється за даними, актуальними на момент оцінювання.</p> <p>...</p>	<p>5. Кожен показник анкети необхідно оцінити за шкалою від 1 до 6 балів, де:</p> <p>«1» – критично низький рівень;</p> <p>«2» – недостатній рівень</p> <p>«3» – мінімально допустимий рівень;</p> <p>«4» – допустимий рівень;</p> <p>«5» – високий рівень;</p> <p>«6» – дуже високий рівень.</p> <p>Неможливість оцінити за відповідним критерієм позначається прочерком «-».</p> <p>Презюмується, що суддя відповідає критерію оцінювання на рівні «4» балів, якщо не встановлено іншого.</p> <p>...</p> <p>Суб'єкт, який проводить регулярне оцінювання судді, під час заповнення анкети оцінювання зобов'язаний надати обґрунтоване мотивування у разі виставлення балу «4» і нижче за кожним із критеріїв оцінювання.</p>	<p>Оцінювання діяльності суддів є складовою механізму забезпечення якості правосуддя та формування довіри суспільства до судової влади.</p> <p>У сфері суддівської діяльності оцінювання впливає на професійну репутацію, кар'єру та право на здійснення правосуддя. Міжнародні стандарти вимагають, щоб процедура оцінювання була справедливою, передбачуваною та прозорою. Мотивування знижених оцінок гарантує реалізацію цих принципів.</p> <p>Керівні принципи наголошують, що для створення ефективної системи оцінювання, яка мотивує суддів та визначає напрямки для покращення, вкрай важливо впроваджувати критерії оцінювання таким чином, щоб об'єктивно відображати якість роботи суддів.</p> <p>Відповідно, шкала оцінювання повинна включати критерії для відзначення суддів з найвищими результатами.</p> <p>Натомість, запропонована шкала оцінювання ранжує досягнення судді з явним перекосом до низьких балів: суддя, який сумлінно виконує свої функції, належним чином себе поводить тощо може розраховувати за</p>

		<p>Анкета заповнюється за даними, актуальними на момент оцінювання:</p> <p>1) в анкеті оцінювання судді за результатами тренінгу оцінюються якості та навички судді, продемонстровані у ході проведення тренінгу;</p> <p>2) в анкеті оцінювання судді іншим суддею та в анкеті самооцінювання судді оцінюються якості та враховуються відомості, продемонстровані суддею після проведення попереднього регулярного оцінювання аналогічного виду;</p> <p>3) в анкеті оцінювання судді громадським об'єднанням зазначаються відомості, отримані в ході відкритого судового засідання.</p> <p>Регулярне оцінювання кожного виду вперше проводиться не раніше одного року з дня затвердження Положення про регулярне оцінювання судді та охоплює період з дня затвердження Положення.</p>	<p>результатами оцінювання на 2-4 бали за переважною кількістю критеріїв. В очах громадськості, звиклої до 5-бальної системи, посередні бали сигналізуватимуть про явні недоліки у роботі судді, створюючи враження недостатності компетенції. За запропонованою системою отримати оцінку 5 зможе лише той суддя, який за 100% критеріїв отримав 5-бальну оцінку.</p> <p>У запропонованій Проектом п'ятибальній шкалі неможливо відрізнити просто високий результат від видатного. Введення додаткової оцінки «6» покликане особливо відзначити досягнення конкретних суддів, коли діяльність судді перевищує звичайно очікувані стандарти (робить суттєвий внесок у розвиток судової практики, бере активну участь у міжнародних проектах, правових реформах, освітніх ініціативах тощо), що стає додатковим стимулом для професійного зростання. В розрахунку середнього арифметичного екстра-бал дозволить підвищити середнє значення балів суддів-лідерів.</p> <p>Система оцінювання позначає неможливість оцінити критерій нулем балів, однак виставлення такої оцінки знижує середній бал судді за результатами оцінювання, хоча причини неможливості оцінити критерій не завжди залежать від судді. Пропонується замінити таку оцінку прочерком та не враховувати при обчисленні загального і середнього арифметичного балу.</p> <p>Застосування кількісних показників (бальної системи) дозволяє стандартизувати процес оцінки, проте самі по собі числові значення не забезпечують належного рівня об'єктивності й прозорості. Саме тому особливого значення набуває вимога щодо обов'язкового обґрунтування оцінки у випадках, коли вона знижується до «4» і нижче за певним критерієм.</p> <p><i>Висновок КРЄС</i> застерігає від оформлення результатів оцінювання лише у вигляді балів, чисел, процентних співвідношень або кількості винесених рішень. Усі ці методи, за умови застосування їх без подальшого пояснення чи оцінки, можуть створити хибне враження об'єктивності та достовірності.</p> <p>Зобов'язання пояснювати кожне зниження оцінки «4» і нижче мінімізує простір для упереджених рішень, оскільки вимагає від оцінювача посилання на конкретні факти та обставини. Без мотивування числовий бал набуває ознак суб'єктивного судження, яке не може бути ні підтвержене, ні спростоване.</p>
--	--	---	--

			<p>Обґрунтоване пояснення створює можливість для незалежної перевірки коректності оцінки, а також надає судді реальну можливість надати змістовне заперечення щодо виставленого бала.</p> <p>Оцінювання судді має не лише контролюючу, а й стимулюючу функцію (як впливає з преамбули проекту Положення). У разі зниження балу нижче «4» суддя отримує сигнал про наявність проблемної зони у професійній діяльності. Проте лише мотивований коментар дає змогу зрозуміти природу та зміст недоліків і сформувати індивідуальну стратегію самовдосконалення.</p> <p>Необхідність уточнення періоду, за які враховуються обставини, обумовлена можливістю відслідковувати динаміку щодо конкретного судді. В іншому випадку разово допущені негативні обставини протягом наступних регулярних оцінювань будуть знижувати бал за відповідним критерієм, не демонструючи професійного зростання та самовдосконалення.</p>
3	<p>7. Під час проведення регулярного оцінювання суддя має право ознайомлюватися з результатами (анкетами) його оцінювання, надавати пояснення та зауваження щодо оцінок, а також брати участь в обговоренні питання щодо визначення результатів оцінювання судді іншими судьями відповідного суду.</p>	<p>7. Під час проведення регулярного оцінювання суддя має право бути поінформованим про проведення оцінювання щодо нього, ознайомлюватися з результатами (анкетами) його оцінювання, надавати пояснення та заперечення щодо оцінок, оскаржувати результати оцінювання, а також брати участь в обговоренні питання щодо визначення результатів оцінювання судді іншими судьями відповідного суду, заявити про відвід будь-кого з оцінювачів, який може сприйматись упередженим.</p>	<p><i>Висновок КРЄС</i> наголошує на такому праві судді щодо оскарження. <i>Звіт про мінімальні стандарти</i> також пропонує надавати суддям можливість брати активну участь у процесі оцінювання або бути почутим у ньому, висловлюючи власну точку зору щодо своєї професійної діяльності та коментуючи будь-які критичні зауваження. Будь-який суддя, який підлягає оцінюванню професійної діяльності, має право знати результати оцінювання, особливо якщо рішення щодо оцінювання тягне за собою негативні наслідки для судді з точки зору професійної кар'єри, економічних вигод або накладання певних зобов'язань. Це означає необхідність незалежної процедури подання скарг або оскарження, до якої будь-який суддя, який підлягає оцінюванню, може звернутися, якщо він вважає, що з ним несправедливо поводитися в процесі оцінювання.</p>
4	<p>9. Організаційне забезпечення оцінювання суддів викладачами (тренерами) здійснює Національна школа суддів України. Питання організаційного забезпечення оцінювання суддів може здійснюватися зборами суддів відповідного суду. У разі неухвалення зборами суддів відповідного рішення відповідальність за організацію оцінювання судді іншими судьями відповідного суду несе голова суду або виконувач його обов'язків.</p>	<p>9. Організаційне та методичне забезпечення оцінювання суддів викладачами (тренерами) здійснює Національна школа суддів України. Питання організаційного забезпечення оцінювання суддів може здійснюватися зборами суддів відповідного суду. У разі неухвалення зборами суддів відповідного рішення відповідальність за організацію оцінювання судді іншими судьями відповідного суду несе голова суду або виконувач його обов'язків.</p>	<p>З офіційного коментаря ВККС (https://vkksu.gov.ua/news/regulyarne-ocinyvannya-suddiv-roziasnyuyemo) зрозуміло, що ВККС не розглядає такий інструмент як елемент кваліфікаційного оцінювання, а виступає лише регулятором. Тому доцільним буде визначити детальні повноваження суб'єктів, які забезпечують проведення оцінювання.</p> <p>Даними пропозиціями до проекту планується провідну роль надати саме НШСУ, враховуючи наступне:</p>

			<p>1) метою оцінювання відповідно до Проекту є виявлення індивідуальних потреб судді щодо вдосконалення, стимулювання його до підтримання кваліфікації на належному рівні та професійного зростання, що прямо корелюється з функціями НШСУ, передбаченими її Статутом;</p> <p>2) Проект положення містить різні форми завершення оцінювання та передання результатів до ВККС: від простого пересилання анкет опитування з запереченнями до надсилання індивідуального висновку. Такі форми пропонується уніфікувати;</p> <p>3) Проект положення містить різні форми розгляду заперечень: від перегляду результатів оцінювання тренером (пряма вимога <i>Закону</i>) до відсутності перегляду (<i>Законом</i> не врегульовано, а за Проектом положення анкети опитування ГО із запереченнями судді просто пересилаються до ВККС, перегляду результатів не передбачено). Пропонується уніфікувати процедури подання заперечень та перегляду результатів оцінювання, що здійснюватиметься виключно НШСУ та тренером (оскільки це пряма вказівка <i>Закону</i>);</p> <p>4) Проект положення передбачає одним із принципів оцінювання єдність порядку та методології, застосування єдиних критеріїв для оцінювання судді. Однак, яким чином досягається єдність – не зазначено. Міжнародні стандарти оцінювання також наголошують на єдності методології. Відтак, єдиний суб'єкт зможе запровадити такі єдині підходи - НШСУ.</p> <p>У разі прийняття таких пропозицій, доцільно привести у відповідність положення статуту НШСУ, регламенту та інших актів НШСУ.</p>
5	10. ... Графік оцінювання суддів відповідного суду оприлюднюється на офіційному вебсайті суду (у разі його визначення).	10. ... Графік оцінювання, зміни до графіку оцінювання суддів відповідного суду доводяться до відома суддів цього суду.	Пропонується перш за все ознайомлювати суддів із графіком оцінювання. Натомість, оприлюднення графіку в публічному доступі не несе практичної користі – адже до оцінювання такого виду (іншим суддею), громадськість не залучається, інформація про результат оцінювання до громадськості не доводиться.
6	14. Анкета оцінювання судді за результатами тренінгу заповнюється викладачем (тренером) Національної школи суддів України за формою згідно з додатком № 1 до цього Положення та реєструється у Національній школі суддів України не пізніше трьох робочих днів після проведення тренінгу 15. Національна школа суддів України	14. Анкета оцінювання судді за результатами тренінгу заповнюється викладачем (тренером) Національної школи суддів України за формою згідно з додатком № 1 до цього Положення та реєструється у Національній школі суддів України не пізніше п'яти днів після проведення тренінгу. 15. Національна школа суддів України	<i>Закон</i> у ст. 90 закріплює 5-денний та 10-денний строк. Доцільно у Проекті, як і у <i>Законі</i> , обчислювати строки календарними, а не робочими днями, за потреби збільшивши тривалість строку, що обчислюється у календарних днях (якщо строк не закріплено у <i>Законі</i>). Наприклад, замість трьох робочих днів встановити строк у п'ять днів. Питання подання аргументованих заперечень для судді

	<p>ознайомлює суддю з анкетною не пізніше п'яти робочих днів після закінчення відповідного тренінгу на електронну адресу відповідного суду або іншу електронну адресу, про яку повідомлено суддею.</p> <p>16. Суддя протягом десяти робочих днів після одержання анкети має право надати обґрунтовані заперечення щодо результатів оцінювання на адресу, що вказано в анкеті.</p> <p>17. Викладач (тренер) за результати розгляду заперечень судді заповнює нову анкету оцінювання судді (з відміткою «після розгляду заперечень») або складає вмотивовану письмову відповідь щодо відмови у їх врахуванні. Про результати розгляду заперечень викладач (тренер) не пізніше п'яти робочих днів після їх отримання Національною школою суддів України інформує суддю на електронну адресу відповідного суду або іншу електронну адресу.</p> <p>19. Анкети оцінювання суддів за результатами тренінгу, заперечення суддів, анкети за результатами розгляду заперечень та вмотивовані письмові відповіді на заперечення не пізніше тридцяти робочих днів після проведення відповідного тренінгу надсилаються Національною школою суддів України до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України для включення до суддівського досьє.</p>	<p>ознайомлює суддю з анкетною не пізніше п'яти робочих днів після закінчення відповідного тренінгу на електронну адресу відповідного суду або іншу електронну адресу, про яку повідомлено суддею.</p> <p>16. Суддя протягом десяти робочих днів після одержання анкети має право надати обґрунтовані заперечення щодо результатів оцінювання на адресу, що вказано в анкеті. За клопотанням судді строк на подання заперечень може бути продовжений Національною школою суддів України не більше ніж на десять днів.</p> <p>17. Викладач (тренер) за результати розгляду заперечень судді протягом п'яти днів заповнює нову анкету оцінювання судді (з відміткою «після розгляду заперечень») або складає вмотивовану письмову відповідь щодо відмови у їх врахуванні. Про результати розгляду заперечень викладач (тренер) не пізніше п'яти робочих днів після їх отримання Національною школою суддів України інформує суддю на електронну адресу відповідного суду або іншу електронну адресу.</p> <p>19. Анкети оцінювання суддів за результатами тренінгу, заперечення суддів, анкети за результатами розгляду заперечень та вмотивовані письмові відповіді на заперечення не пізніше тридцяти робочих днів після проведення відповідного тренінгу надсилаються Національною школою суддів України до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України для включення до суддівського досьє.</p>	<p>є вкрай важливим, однак не повинно відволікати від поточної судової діяльності, ставати для судді першочерговою та терміною задачею, тим більше, що за результатами оцінювання жодних термінових заходів не вживається. Тому строк має бути достатнім. Для обходу законодавчого обмеження строку на подання заперечень пропонується надати можливість НШСУ продовжити даний строк.</p> <p>Додатково див. п. 14 даних пропозицій щодо можливості об'єднання в одному розділі правил перегляду результатів оцінювання.</p>
7	<p>42. Анкета самооцінювання судді не пізніше п'яти робочих днів після її заповнення направляється до Національної школи суддів України для врахування під час формування планів підготовки та періодичного навчання відповідного судді.</p>	<p>42. Анкета самооцінювання судді не пізніше п'яти робочих днів після її заповнення направляється до Національної школи суддів України для врахування під час формування планів підготовки та періодичного навчання відповідного судді.</p>	
8	<p>46. Регулярне оцінювання роботи судді може проводитися громадськими об'єднанням, що включено до переліку громадських об'єднань, які можуть проводити регулярне оцінювання роботи суддів, яке належним чином зареєстровано в Україні, протягом трьох років здійснює діяльність, що відповідає одній з таких вимог:</p> <p>1) правозахисна діяльність;</p>	<p>46. Регулярне оцінювання роботи судді може проводитися громадським об'єднанням, що включено до переліку громадських об'єднань, які можуть проводити регулярне оцінювання роботи суддів, яке належним чином зареєстровано в Україні, протягом трьох років здійснює діяльність у одному з таких напрямів:</p> <p>1) правозахисна діяльність;</p>	

	<p>2) діяльність, пов'язана з реформуванням системи правосуддя;</p> <p>3) діяльність, спрямована на боротьбу з корупцією;</p> <p>4) діяльність, спрямована на захист прав людини;</p> <p>5) діяльність, спрямована на підтримку інституційних реформ.</p>	<p>2) діяльність, пов'язана з реформуванням системи правосуддя;</p> <p>3) діяльність, спрямована на боротьбу з корупцією;</p> <p>4) діяльність, спрямована на захист прав людини;</p> <p>5) діяльність, спрямована на підтримку інституційних реформ.</p>	
9	<p>35. Суддя має право отримати в Національній школі суддів України доступ до анкети його оцінювання іншим суддею та надати заперечення щодо неї. Доступ до відповідної анкети забезпечується без надання інформації про суддю, який її заповнив.</p> <p>36. Про підсумки врахування результатів оцінювання судді Національна школа суддів України готує індивідуальний висновок, який направляється до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.</p>	<p>35. Національна школа суддів України надає судді доступ до анкети його оцінювання іншим суддею. Суддя, щодо якого проводилося оцінювання, має право надати заперечення протягом двадцяти днів з дня отримання доступу до анкети оцінювання. Доступ до відповідної анкети забезпечується без надання інформації про суддю, який її заповнив.</p> <p>36. За підсумки розгляду анкет та заперечень Національна школа суддів України готує індивідуальний висновок, який направляється до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.</p>	<p>Невизначеним залишається зміст індивідуального висновку НШСУ, його структури та питань, на які він має відповідати.</p> <p>Пропонується відповідні положення виключити та відобразити у Розділі V-I «ПОРЯДОК ОЗНАЙОМЛЕННЯ СУДДІ ІЗ РЕЗУЛЬТАТОМ ОЦІНЮВАННЯ ТА ВСТАНОВЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ» (див. п. 14 даних пропозицій).</p> <p><i>Zvit ELI</i> наголошує, що якщо професійне оцінювання надає інформацію, що стосується просування по службі або будь-якого іншого аспекту суддівської кар'єри, окремі судді повинні мати можливість висловити свою думку щодо процесу та запропонованих висновків оцінювання, а також мати право оскаржити фактичні та правові основи оцінювання. Будь-які такі оскарження повинні спочатку розглядатися старшим суддею або спеціальним органом з перегляду, який не брав участі у проведенні оцінювання.</p> <p>Саме тому даними пропозиціям пропонується надати можливість НШСУ розглядати заперечення судді (крім випадків оцінювання тренером, оскільки процедура перегляду імперативно закріплена <i>Законом</i>).</p>
10	<p>62. Для проведення регулярного оцінювання громадське об'єднання:</p> <p>1) самостійно обирає судові засідання та суддів, робота яких буде оцінена;</p> <p>2) визначає представників для оцінювання роботи судді (суддів).</p>	<p>62. Для проведення регулярного оцінювання громадське об'єднання:</p> <p>1) самостійно обирає судові засідання та суддів, робота яких буде оцінена;</p> <p>2) визначає представників для оцінювання роботи судді (суддів);</p> <p>3) до проведення регулярного оцінювання забезпечує проходження представниками громадського об'єднання курсу підготовки за програмою, розробленою Національною школою суддів України.</p>	<p>Пропонується надати НШСУ право розробляти та впроваджувати методичні рекомендації оцінювання суддів, з якими ознайомлювати оцінювачів задля забезпечення єдності методології.</p>
11	71. Під час проведення спостереження за роботою	71. Під час проведення спостереження за роботою	Право будь-якої особи здійснювати фото-, аудіо- або

	судді у відкритому судовому засіданні представнику громадського об'єднання забороняється: ...4) залишати залу судового засідання до завершення розгляду відповідної справи (провадження); 5) без дозволу суду здійснювати фото-, аудіо- або відеозапис засідання.	судді у відкритому судовому засіданні представнику громадського об'єднання забороняється: ...4) залишати залу судового засідання до завершення судового засідання. 5) без дозволу суду здійснювати фото-, аудіо- або відеозапис засідання.	відеозапис засідання передбачено процесуальними кодексами, відтак не потребує окремого дозволу судді. Лише в кримінальному провадженні дозвіл надається за ухвалою суду. Однак оскільки на представника ГО і так поширюються вимоги процесуального законодавства, включати загальну заборону фіксації – недоцільно.
12	72. Представник громадського об'єднання під час проведення оцінювання зобов'язаний: 1) виконувати вимоги суду (судді);	72. Представник громадського об'єднання під час проведення оцінювання зобов'язаний: 1) виконувати вимоги суду (судді), передбачені процесуальним законодавством; ... 6) перед початком судового засідання попередити суд та учасників справи про проведення оцінювання судді та можливість учасників справи після закінчення судового засідання оцінити рівень задоволення поведінкою судді; 7) надати обґрунтоване мотивування зниження балу до 4 і нижче за кожним із критеріїв оцінювання.	
13	77. У разі порушення представником громадського об'єднання правил цього Положення голова суду (виконувач його обов'язків) припиняє участь цього представника в оцінюванні та повідомляє про це керівника відповідного громадського об'єднання та Вищу кваліфікаційну комісію суддів України. Керівник громадського об'єднання не пізніше п'яти робочих днів з дня надходження до нього відповідного повідомлення повинен надати Вищій кваліфікаційній комісії суддів України письмові пояснення стосовно викладених судом фактів. Ненадання відповідних пояснень не перешкоджає розгляду Вищою кваліфікаційною комісією суддів України питання про припинення участі громадського об'єднання та/або його представника (представників) в регулярному оцінюванні суддів. 78. Анкета оцінювання судді громадським об'єднанням не пізніше п'яти робочих днів після її заповнення направляється на електронні адреси Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Громадської ради доброчесності та суду.	77. У разі порушення представником громадського об'єднання правил цього Положення голова суду (виконувач його обов'язків) припиняє участь цього представника в оцінюванні та повідомляє про це керівника відповідного громадського об'єднання та Вищу кваліфікаційну комісію суддів України. Керівник громадського об'єднання не пізніше п'яти робочих днів з дня надходження до нього відповідного повідомлення повинен надати Вищій кваліфікаційній комісії суддів України письмові пояснення стосовно викладених судом фактів. Ненадання відповідних пояснень не перешкоджає розгляду Вищою кваліфікаційною комісією суддів України питання про припинення участі громадського об'єднання та/або його представника (представників) в регулярному оцінюванні суддів. 78. Анкета оцінювання судді громадським об'єднанням не пізніше п'яти робочих днів після її заповнення направляється на електронні адреси Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Громадської ради доброчесності та суду.	

<p>14</p>	<p>15. Національна школа суддів України ознайомлює суддю з анкетною не пізніше п'яти робочих днів після закінчення відповідного тренінгу на електронну адресу відповідного суду або іншу електронну адресу, про яку повідомлено суддею.</p> <p>16. Суддя протягом десяти робочих днів після одержання анкети має право надати обґрунтовані заперечення щодо результатів оцінювання на адресу, що вказано в анкеті.</p> <p>17. Викладач (тренер) за результати розгляду заперечень судді заповнює нову анкету оцінювання судді (з відміткою «після розгляду заперечень») або складає вмотивовану письмову відповідь щодо відмови у їх врахуванні. Про результати розгляду заперечень викладач (тренер) не пізніше п'яти робочих днів після їх отримання Національною школою суддів України інформує суддю на електронну адресу відповідного суду або іншу електронну адресу.</p> <p>18. Анкета за результатами розгляду заперечень є остаточною і зміні не підлягає. Заперечення судді на нову анкету не розглядаються.</p> <p>19. Анкети оцінювання суддів за результатами тренінгу, заперечення суддів, анкети за результатами розгляду заперечень та вмотивовані письмові відповіді на заперечення не пізніше тридцяти робочих днів після проведення відповідного тренінгу надсилаються Національною школою суддів України до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України для включення до суддівського досьє.</p> <p>36. Про підсумки врахування результатів оцінювання судді Національна школа суддів України готує індивідуальний висновок, який направляється до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.</p> <p>44. Про підсумки врахування результатів самооцінювання судді Національна школа суддів України готує індивідуальний висновок, який направляється до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України упродовж року з дня заповнення суддею анкети самооцінювання судді.</p>	<p>15. Національна школа суддів України ознайомлює суддю з анкетною не пізніше п'яти робочих днів після закінчення відповідного тренінгу на електронну адресу відповідного суду або іншу електронну адресу, про яку повідомлено суддею.</p> <p>16. Суддя протягом десяти робочих днів після одержання анкети має право надати обґрунтовані заперечення щодо результатів оцінювання на адресу, що вказано в анкеті.</p> <p>17. Викладач (тренер) за результати розгляду заперечень судді заповнює нову анкету оцінювання судді (з відміткою «після розгляду заперечень») або складає вмотивовану письмову відповідь щодо відмови у їх врахуванні. Про результати розгляду заперечень викладач (тренер) не пізніше п'яти робочих днів після їх отримання Національною школою суддів України інформує суддю на електронну адресу відповідного суду або іншу електронну адресу.</p> <p>18. Анкета за результатами розгляду заперечень є остаточною і зміні не підлягає. Заперечення судді на нову анкету не розглядаються.</p> <p>19. Анкети оцінювання суддів за результатами тренінгу, заперечення суддів, анкети за результатами розгляду заперечень та вмотивовані письмові відповіді на заперечення не пізніше тридцяти робочих днів після проведення відповідного тренінгу надсилаються Національною школою суддів України до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України для включення до суддівського досьє.</p> <p>36. Про підсумки врахування результатів оцінювання судді Національна школа суддів України готує індивідуальний висновок, який направляється до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.</p> <p>44. Про підсумки врахування результатів самооцінювання судді Національна школа суддів України готує індивідуальний висновок, який направляється до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України упродовж року з дня заповнення суддею анкети самооцінювання судді.</p>	<p>П.п. 15-19, 36, 44, 78-79, 83 – виключити, виклавши положення щодо надання заперечень та встановлення результатів оцінювання в окремому розділі.</p> <p>Під час перегляду результатів оцінювання НШСУ пропонується заборонити отримання додаткових відомостей від оцінювачів та інших органів та осіб, самого судді, адже вся інформація щодо виставленого балу (зокрема, причини зниження оцінки), як цими пропозиціями рекомендується встановити, має бути зазначена в анкеті оцінювання. НШСУ вивчає наведені в анкеті пояснення оцінювача та заперечення судді, що може мати результатом або зміну оцінки, або відмову в її зміні, або скасування результату оцінювання.</p> <p>П. 29 проекту встановлено, що оцінювання судді іншими суддями здійснюється шляхом заповнення анкет, які надсилаються до НШСУ, а потім можуть бути надані судді для ознайомлення. Натомість п. 83.2. вказує, що результати оцінювання судді суддями відповідного суду визначаються рішенням зборів суддів і оформлюються у вигляді висновку. Ані Закон, ані Розділ III Проекту не містить регламентації жодних процедур затвердження результатів оцінювання зборами суддів, адже кінцевим етапом проведення оцінювання згідно п. 36 є індивідуальний висновок, який готує НШСУ та направляє його до ВККС.</p> <p>П. 43 Проекту передбачено, що інформація про суддів, які подали анкети самооцінювання, та дати складання (реєстрації) цих анкет щомісяця направляється Національною школою суддів України до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. Тобто, анкети самооцінювання до ВККС не надсилаються, натомість надсилається висновок, зміст якого безпосередньо не стосується діяльності ВККС (підвищення кваліфікації, тематика заходів тощо). Така інформація важлива для НШСУ, однак практична цінність отриманих відомостей для діяльності ВККС – сумнівна.</p> <p>Кожен із видів оцінювання завершується визначенням результатів у різний спосіб:</p> <ul style="list-style-type: none"> - для оцінювання викладачами (тренерами) НШСУ – сукупністю анкет (первинної та за наявності - повторної) та заперечень судді (за наявності).
-----------	---	--	--

<p>У висновку зазначається, зокрема: інформація про отримані від судді рекомендації щодо підготовки та підвищення кваліфікації, а також теми навчальних, що проведено для врахування індивідуальних потреб судді.</p> <p>78. Анкета оцінювання судді громадським об'єднанням не пізніше п'яти робочих днів після її заповнення направляється на електронні адреси Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Громадської ради доброчесності та суду.</p> <p>79. Анкета оцінювання судді громадським об'єднанням та пояснення (заперечення) судді щодо долученої до дос'є анкети (за наявності) долучаються до суддівського дос'є.</p> <p>83. Порядок визначення результатів оцінювання:</p> <p>83.1. Результати оцінювання судді викладачами (тренерами) Національної школи суддів України встановлюються на підставі дослідження анкет оцінювання судді викладачами (тренерами) Національної школи суддів України з урахуванням заперечень судді (за наявності).</p> <p>83.2. Результати оцінювання судді судьями відповідного суду визначаються рішенням зборів суддів і оформлюються у вигляді висновку.</p> <p>83.3. Результати самооцінювання судді встановлюються на підставі висновку Національної школи суддів України про підсумки врахування результатів самооцінювання судді.</p> <p>83.4. Результати оцінювання судді громадськими об'єднаннями встановлюються на підставі анкет оцінювання судді громадськими об'єднаннями, що подано у відповідності до цього Положення, з урахуванням заперечень судді (за наявності).</p>	<p>У висновку зазначається, зокрема: інформація про отримані від судді рекомендації щодо підготовки та підвищення кваліфікації, а також теми навчальних, що проведено для врахування індивідуальних потреб судді.</p> <p>78. Анкета оцінювання судді громадським об'єднанням не пізніше п'яти робочих днів після її заповнення направляється на електронні адреси Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Громадської ради доброчесності та суду.</p> <p>79. Анкета оцінювання судді громадським об'єднанням та пояснення (заперечення) судді щодо долученої до дос'є анкети (за наявності) долучаються до суддівського дос'є.</p> <p>83. Порядок визначення результатів оцінювання:</p> <p>83.1. Результати оцінювання судді викладачами (тренерами) Національної школи суддів України встановлюються на підставі дослідження анкет оцінювання судді викладачами (тренерами) Національної школи суддів України з урахуванням заперечень судді (за наявності).</p> <p>83.2. Результати оцінювання судді судьями відповідного суду визначаються рішенням зборів суддів і оформлюються у вигляді висновку.</p> <p>83.3. Результати самооцінювання судді встановлюються на підставі висновку Національної школи суддів України про підсумки врахування результатів самооцінювання судді.</p> <p>83.4. Результати оцінювання судді громадськими об'єднаннями встановлюються на підставі анкет оцінювання судді громадськими об'єднаннями, що подано у відповідності до цього Положення, з урахуванням заперечень судді (за наявності).</p> <p style="text-align: center;">V-1. ПОРЯДОК ОЗНАЙОМЛЕННЯ СУДДІ ІЗ РЕЗУЛЬТАТОМ ОЦІНЮВАННЯ ТА ВСТАНОВЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ОЦІНЮВАННЯ</p> <p>79-1. Національна школа суддів України не пізніше п'яти робочих днів перевіряє наявність у суб'єкта, який провів регулярне оцінювання, наявність сертифіката про проходження</p>	<p>Заперечення подаються до НШСУ, про результат їх розгляду інформується суддя;</p> <p>- для оцінювання іншими судьями та представниками ГО – анкета оцінювання судді. Заперечення судді щодо анкети оцінювання хоча і можуть бути подані, не змінюють результатів оцінювання;</p> <p>- для самооцінювання – висновок НШСУ.</p> <p>П. 83.4. вказує, що результати оцінювання судді громадськими об'єднаннями встановлюються на підставі анкет оцінювання судді громадськими об'єднаннями, з урахуванням заперечень судді (за наявності). Бланк анкети не містить позначки про складення анкети за результатами її перегляду. Постає питання, хто і коли встановлює ці результати, якщо оцінювання судді громадським об'єднанням завершується надсиланням анкети до ВККС, ГРД та суду. Враховуючи право судді на подання заперечень, логічно, що такі заперечення мають бути не просто надіслані до ВККС (адже за п. 79 анкети та пояснення судді долучаються до суддівського дос'є), а й розглянуті по суті. Однак Розділ V Проекту Положення не містить жодних згадок про те, як ВККС має враховувати заперечення судді та встановлювати результати оцінювання.</p> <p>Даними пропозиціями пропонується уніфікувати правила перегляду результатів оцінювання та оформлення результатів його проходження. Доцільним було б закріплення можливості перегляду анкети оцінювання тренера не самим тренером, а НШСУ, однак в силу регламентації порядку у ст. 90 Закону, перегляд оцінки тренера у даних Пропозиціях залишається без змін. Це ж стосується і необхідності надсилання матеріалів оцінювання до ВККС, оскільки Закон передбачає, що матеріали оцінювання тренером обов'язково включаються до суддівського дос'є, а матеріали оцінювання ГО – можуть бути включені до дос'є, такий порядок відображено у даних Пропозиціях.</p>
--	---	--

		<p>навчання з методології оцінювання та ознайомлює суддю з анкетною (крім анкети самооцінювання судді) на електронну адресу відповідного суду або іншу електронну адресу, про яку повідомлено суддею. Доступ до анкети оцінювання іншим суддею забезпечується без надання інформації про суддю, який її заповнив.</p> <p>79-2. Суддя протягом десяти робочих днів після одержання анкети має право надати до Національної школи суддів України обґрунтовані заперечення щодо результатів оцінювання, заявити відвід оцінювачу, заявити про скасування результатів оцінювання. За клопотанням судді строк на подання заперечень може бути продовжений Національною школою суддів України не більше ніж на десять днів.</p> <p>79-3. Заперечення судді щодо оцінювання викладачем (тренером) Національної школи суддів України розглядаються тим самим викладачем (тренером). Викладач (тренер) за результати розгляду заперечень судді протягом п'яти днів заповнює нову анкету оцінювання судді (з відміткою «після розгляду заперечень») або складає вмотивовану письмову відповідь щодо відмови у їх врахуванні.</p> <p>Про результати розгляду заперечень Національна школа суддів України не пізніше п'яти робочих днів після їх отримання Національною школою суддів України інформує суддю на електронну адресу відповідного суду або іншу електронну адресу.</p> <p>Заперечення судді щодо оцінювання іншим суддею, громадським об'єднанням, заяви про відвід особі, що проводить регулярне оцінювання, скасування результатів оцінювання (крім само оцінювання суддею) розглядаються Національною школою суддів України.</p> <p>79-4. Національна школа суддів України за результати розгляду заперечень (крім заперечень за результатами регулярного оцінювання викладачами (тренерами) Національної школи суддів України) та заяв судді заповнює нову анкету оцінювання судді (з відміткою «після розгляду заперечень»), складає вмотивовану письмову відмову у їх</p>	
--	--	--	--

		<p>врахуванні або скасовує результати оцінювання.</p> <p>Про результати розгляду заяв та заперечень Національна школа суддів України не пізніше п'яти днів інформує суддю на електронну адресу відповідного суду або іншу електронну адресу.</p> <p>79-5. Під час розгляду заперечень та заповнення нової анкети оцінювання судді Національна школа суддів України не може запитувати у суб'єкта, який провів регулярне оцінювання, інших органів та осіб, судді додаткові відомості, а керується лише інформацією, наведеною у відповідних полях анкети, та запереченнями судді.</p> <p>79-6. Підставою для скасування результатів оцінювання є:</p> <ol style="list-style-type: none">1) відсутність у суб'єкта, який провів регулярне оцінювання, сертифіката про проходження навчання з методології оцінювання;2) наявність обставин, що свідчать про упередженість або необ'єктивність суб'єкта, який провів регулярне оцінювання;3) порушення порядку проведення регулярного оцінювання, передбаченого Положенням про регулярне оцінювання судді. <p>79-7. Анкета за результатами розгляду заперечень є остаточною не підлягає перегляду. Заперечення судді на нову анкету не розглядаються. У разі скасування результатів оцінювання суддя вважається таким, що пройшов регулярне оцінювання відповідного виду.</p> <p>79-8. Результати оцінювання судді встановлюються на підставі індивідуального висновку Національної школи суддів України з урахуванням заперечень судді (за наявності). У разі надходження до Національної школи суддів України анкет щодо судді за різними видами оцінювання, формується єдиний індивідуальний висновок. Якщо критерії оцінювання за анкетами оцінювання збігаються (крім анкети самооцінювання судді), розраховується середнє значення показника.</p> <p>79-9. Зміст індивідуального висновку:</p> <ol style="list-style-type: none">1) вид регулярного оцінювання;2) відомості про перегляд результатів	
--	--	---	--

		<p>оцінювання, підстави скасування результатів оцінювання;</p> <p>3) бал (середній бал) за кожним із критеріїв оцінювання;</p> <p>4) узагальнений виклад рекомендацій, наданих суб'єктом оцінювання за результатами проведення регулярного оцінювання;</p> <p>5) інформація про отримані від судді рекомендації щодо підготовки та підвищення кваліфікації, а також теми навчань, що проведено для врахування індивідуальних потреб судді.</p> <p>79-10. Анкети оцінювання суддів за результатами тренінгу, заперечення суддів, анкети за результатами розгляду заперечень та вмотивовані письмові відповіді на заперечення не пізніше тридцяти робочих днів після проведення відповідного тренінгу насилаються Національною школою суддів України до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України для включення до суддівського досьє. зберігаються у Національній школі суддів України та можуть бути включені до суддівського досьє.</p> <p>Анкети оцінювання суддів за результатами тренінгу, заперечення суддів, анкети за результатами розгляду заперечень та вмотивовані письмові відповіді на заперечення разом з індивідуальним висновком не пізніше тридцяти робочих робочих днів після проведення відповідного тренінгу насилаються затвердження Національною школою суддів України індивідуального висновку надсилаються до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України для включення до суддівського досьє.</p>	
15		<p>81-1. Національна школа суддів України розробляє програму підготовки суб'єктів оцінювання та відповідний онлайн-курс з методології оцінювання, після проходження якого суб'єкту оцінювання видається сертифікат.</p> <p>81-2. Національна школа суддів України розробляє методичний посібник для суб'єктів оцінювання, враховуючи практику застосування Вищою кваліфікаційною комісією суддів України Положення про порядок та</p>	<p>Керівні принципи наголошують, що оцінювачі повинні пройти спеціальне навчання з метою гармонізації стандартів оцінювання та забезпечення узгодженості в підходах оцінювачів, чого Проектом не передбачено. Єдиним орієнтиром для оцінювання є розподіл балів, який сформульовано в самій анкеті. При цьому, не надається жодних методичних рекомендацій, змістовних елементів кожного із критеріїв. Малоймовірною є ситуація, що для кожного із суб'єктів оцінювання такі рекомендації будуть розроблені (принаймні, в Проекті про це не йдеться,</p>

		<p>методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення.</p>	<p>однак даними пропозиціями рекомендується закріпити такі повноваження НШСУ).</p> <p>Таким чином, цілком вірогідною є ситуація, коли допущені до оцінювання громадські об'єднання, судді, тренери будуть вкладати власне значення у зміст критерію, надаючи більшої чи меншої ваги проявам ідентичної поведінки чи якостям судді. Крім суб'єктивізму, це призведе до широкої варіативності оцінок, що не надасть користі від аналізу результатів.</p> <p>Пропонується надати НШСУ повноваження для здійснення методичного забезпечення оцінювання суддів. Курс має включати основні засади оцінювання, зміст критеріїв і засоби їх встановлення.</p> <p>Методичний посібник може містити роз'яснення змісту відповідних критеріїв, чек-лісти за певними критеріями, наявність чи відсутність визначених пунктів даватиме підстави для підвищення/зниження балу. В такому посібнику доцільно буде закріпити, що представник ГО для опитування рівня задоволеності має опитати по одному з учасників справи, що представляють різні сторони (наразі в анкеті цього не відображено).</p> <p>Для низки критеріїв мають бути розроблені контрольовані показники, наявність або відсутність яких дає чітке керівництво оцінювачу знизити або підвищити бал. Наприклад, наскільки наявність кількох наукових публікацій дозволяє підвищити бал за відповідним критерієм? Яка реакція суду на представника громадського об'єднання має бути оцінена як «дуже високий рівень», а яка як «допустимий рівень»? Наявність мантиї та нагрудного знаку – це «мінімально допустимий рівень» чи «високий рівень», що тоді за даним критерієм «дуже високий рівень»?</p> <p>Як наголошують Керівні принципи, «коли позасудова діяльність розглядається як критерій оцінювання, її роль не повинна бути суттєвою. Основний обов'язок судді полягає у здійсненні правосуддя та вирішенні юридичних питань. Позасудова діяльність, хоча й потенційно цінна, не повинна затьмарювати або ставити під загрозу основні обов'язки судді. Надмірне акцентування на позасудовій діяльності може відвернути увагу та ресурси від основної ролі – здійснення правосуддя». Проект Положення в частині тлумачення змісту певних критеріїв оцінювання</p>
--	--	---	---

			<p>відсилає до Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання, яким розкрито зміст критеріїв, деякі з яких включають і позасудову діяльність (наприклад, безперервний розвиток включає участь у наукових проектах, написання статей тощо). Тому такі рекомендації Керівних принципів можуть бути розкриті у методичному посібнику.</p> <p>Зазначені заходи спрямовані на забезпечення єдності методології оцінювання як різними суб'єктами оцінювання, так і різними оцінювачами. Єдиний підхід свідчатиме про прозорість оцінювання, а також надасть можливість НШСУ об'єктивно, за раніше визначеною методологією, переглядати бали оцінювання у разі їх оскарження суддею.</p>
16		84-1. Національна школа суддів України здійснює аналіз та узагальнення рекомендацій, наданих суб'єктами оцінювання в анкетах оцінювання, та відповідно до власних повноважень доводить їхній зміст до уповноважених органів.	
17		85. Інформація про врахування Національною школою суддів України результатів регулярного оцінювання суддів викладається у щорічному звіті Національної школи суддів України.	
18	86. Відмова судді від участі у регулярному оцінюванні має значення для встановлення відповідності судді критерію професійної етики та доброчесності.	86. Відмова судді від участі від участі у регулярному оцінюванні має значення для встановлення відповідності судді критерію професійної етики та доброчесності.	
19		87. Результати регулярного оцінювання судді не можуть бути підставою дисциплінарної відповідальності.	<i>Звіт ЕЛІ, Звіт про мінімальні стандарти, Керівні принципи</i> в цілому сходяться у думці, що професійна оцінка має інші цілі та принципи, ніж дисциплінарний процес. Професійна оцінка та дисциплінарне провадження повинні залишатися окремими процедурами та проводитися окремими органами. Професійна оцінка не повинна використовуватися для застосування санкцій або звільнення суддів, що пропонується додатково закріпити у Проекті.
20	Додаток 1, Dodatok 2, Dodatok 3 Анкети оцінювання Кожен показник необхідно оцінити за шкалою від 0 до 5 балів, де: «0» – неможливо оцінити; «1» –	Додаток 1, Dodatok 2, Dodatok 3 Анкети оцінювання Кожен показник необхідно оцінити за шкалою від 1 до 6 балів, де: «1» – критично низький рівень ;	Пропонується 1) відобразити в анкетах вище запропоновані зміни 2) критерій «Знання справи» замінити на «Рівень підготовки судді до розгляду справи»

<p>недостатній рівень; «2» – мінімально допустимий рівень; «3» – допустимий рівень; «4» – високий рівень; «5» – дуже високий рівень</p> <p>Обґрунтування оцінок (для оцінок від 0 до 2 включно):</p> <p>Додаток 2, 4</p> <p>Додаток 4</p> <p>Знання справи</p>	<p>«2» – недостатній рівень «3» – мінімально допустимий рівень; «4» – допустимий рівень; «5» – високий рівень; «6» – дуже високий рівень. Неможливість оцінити за відповідним критерієм позначається прочерком «-».</p> <p>Презюмується, що суддя відповідає критеріям оцінювання на рівні «4» балів, якщо не встановлено іншого.</p> <p>Обґрунтування оцінок (для оцінок від 1 до 4 включно):</p> <p>додати позначку про те, що анкета складена за результатом перегляду оцінки; відобразити поля про суб'єкта перегляду результатів оцінювання</p> <p>Рівень підготовки судді до розгляду справи</p>		
--	--	--	--

Місце для додаткових пояснень (за наявності):

Перелік скорочень:

Звіт ELI – ELI-Mount Scopus European Standards of Judicial Independence (Approved by the ELI Council on 9 October 2024 and by the ELI Membership on 27 November 2024)

https://www.europeanlawinstitute.eu/fileadmin/user_upload/p_eli/Publications/ELI-Mount_Scopus_European_Standards_of_Judicial_Independence.pdf;

Висновок КРЄС – Висновок № 17 (2014) Консультативної ради європейських суддів до уваги Комітету міністрів Ради Європи про оцінювання роботи суддів, якості правосуддя та повагу до незалежності судової влади наголошує на такому праві судді;

ВККС – Вища кваліфікаційна комісія суддів України;

ГО – громадське об'єднання;

Закон – Закон України «Про судоустрій і статус суддів»;

Звіт про мінімальні стандарти – Звіт про мінімальні стандарти щодо оцінювання професійної діяльності та незмінюваності членів судової влади, ENCJ

Керівні принципи – Керівні принципи щодо оцінювання якості роботи суддів, прийняті на 43-му пленарному засіданні СЕРЕJ (Страсбург, 3-4 грудня 2024 року);

НШСУ – Національна школа суддів України.

04 вересня 2025 р.

дата подання пропозиції

Бут Ілля Олександрович

прізвище, ім'я, по батькові особи, яка надає пропозицію